

A.Ü. Veteriner Fakültesi Doğum ve Jinekoloji Kürsüsü
Prof. Dr. Hüseyin Erk

KÖPEK VE KEDİLERDE LAPARO-HYSTEROTOMY VE LAPARO-HYSTERECTOMY'NİN FOSSA PARALUMBALIS- TEN YAPILMASI

M. Zeki Doğaneli*

Giriş

Köpek ve kedilerde operation cesarien güç doğumu kurtarmak için çok sık baş vurulan bir çaredir. Operation için incision açıklık çukurluğundan veya ventralde linea alba boyunca yapılır(1). Incision açıklık çukurluğunda yapıldığında eventration ihtimali azalır. Fakat burada operation yapıldığında müdahale çok zaman alır ve Cornu'lara erişmek daha zordur. Bazan her iki Cornu'da da incision yapmak lazım gelir (4).

Bir çok pratisiyenler, operation cesarien için median hattın incision yapmağı tercih ederler. Eastman corpus uteriye tamamen meydana çıkararak ve uterus üzerinde uterus'un boyunca bifurcation'a kadar uzanan bir incisiona müsaade eden bir median incision'u tercih eder. Böylece uterusu dışarı almadan yavruları bu incisiondan çıkararak Cornu uterilerin yaralanmasından sakınılmış olur (2). Linea albadan yapılan incision'un operasyon esnasında görüş sahasını genişletmek ve uterus'a erişmek imkânını artırmak gibi avantajları vardır (3). En büyük mahzuru da evantration ihtimalinin fazla olması, yavruların memeleri emerken yarayı hırpalaması ve infecte etmesidir (4).

Benesch, Wright ve diğer bazı veterinerler sol açıklık çukurluğunda, 7 - 10 cm. kadar uzunlukta, Columna vertebralis'e paralel, costal kemerin 1 - 2,5 cm. gerisinden başlayan, memenin 1 - 2,5 cm. yukarılarından bir incisionu tercih ederler (4).

* A. Ü. Veteriner Fakültesi Doğum ve Jinekoloji Kürsüsü Doçenti Ankara-Türkiye.

Material ve Metot

Kliniğimizde, 1956 - 1960 yılları arasında eskiden beri takip edilen metod olarak linea albadan incisionla operation cesarien yaptık. Oldukça sık rastlanan eventration ve emen yavruların yarayı açması, infecte etmesi olayları karşısında açık çukurluğundan operation yapmanın bu sakıncaları ortadan kaldıracığını düşündük. Bundan sonra kliniğimize gelen güç doğumlu kedi ve köpek'lere açık çukurluğu yolu ile operation cesarien uyguladık. Vak'alarımız tamamen kliniğimize getirilen güç doğumlu kedi ve köpeklerdir.

Sonuçlar

Kliniğimize gelen vak'alar üzerinde 1956 - 1966 yılları arasında sürekli olarak izlediğimiz bu çalışmanın sonuçları aşağıdaki cedvelde gösterilmiştir.

Yılı	Köpek	Kedi	Operasyon yeri	Eventration		Yaranın açılması ve Infec-tion	Hernia	
				Köpek	Kedi		Köpek	Kedi
1956	—	6	Linea alba	—	—	1		
1957	2	11	"	1	—	3		
1958	—	7	"	—	—	—		
1959	—	3	"	—	1	—		
1960	—	17	"	—	2	4		
1961	—	19	Fossa paralumbalis	—	—	—		
1962	2	19	"	—	—	—		
1963	1	17	"	—	—	—		1
1964	—	23	"	—	—	1		
1965	1	8	"	—	—	1		
1966	1	9	"	—	—	—		

Tartışma

Kliniğimize gelen vak'alarda 1956 - 1961 yılları arasında linea alba'dan laparotomie yoluyla hysterotomy ve hysterectomy yaptık. Karın organlarının buraya basıncı ile bilhassa hasta köpek ve kediler yüksek bir yerden atladığı zaman evntrasyon olayları ile karşılaştık. Ayrıca operasyonda yavrular canlı olarak alındığı zaman, buraya yavruların emebileceği şekilde memeleri dışarda bırakan bir sargı tatbiki zor, hatta imkânsızdır. Emme esnasında yavruların yarayı hırpalaması, infecte etmesi hatta açması sık rastlanan bir olaydır.

Fossa paralumbalisten laparotomi ile 1961 - 1966 yıllarında yaptığımız operation'larda ise, karın organlarının basıncı bahis konusu olmadığı için eventration olayına hiç rastlamadık; sadece bir kedide konulan Catgut dikişin gevşemesiyle hüsule gelen bir hernia olayı ile karşılaştık.

Denemelerimiz, bize gösterdiği bu operasyonda kullanılan dikiş malzemesi güvenilir sağlamlıkta olmadıkça ve uygun hospitalizasyon şartları bulunmadıkça linea alba'dan laparotomie yapmaktan kaçınmalı ve açık çukurluğundan laparotomi tercih edilmelidir.

Özet

Köpek ve kedilerde fossa paralumbalisten Laparo - hysterotomy ve Laparo - hysterectomy'yi linea albadan yapılanlarla kıyasladık. Post - operatoir olarak fazla ihtimam gerektirmeyen, yavruların emmelerine mani olmayan ve eventrasyon tehlikesi çok nadir olan Fossa paralumbalisten yapılanları linea albadan yapılanlardan daha pratik bulduk.

Summary

Performing of the Laparo-Hysterotomy and Laparo-Hysterectomy by the Incision through the Flank

We made laparo - hysterotomy and laparo - hysterectomy either through the midline or flank and we Compared them. The incision made through the flank, reduces the possibility of eventration and contamination of the wound the pups.

L i t e r a t ü r

- 1 - **Cotcott E. J.** (1964): *Feline medicine and Surgery*. First ed., American Veterinary publication. Inc., Santa Barbara, California.
- 2 - **Hoskins, H. P., Lacroix, J. V.** (1949): *Canine Surgery*. The North American Veterinarian. Inc., Evanston. Illinois.
- 3 - **Mayer, K., Lacroix J. V., Hoskins, P. H.** (1959): *Canine Surgery*. Fourth ed., American Veterinary publication, Inc., Santa Barbara, California.
- 4 - **Roberts, S. J.** (1956): *Veterinary Obstetrics and Genital Diseases*. Published by the author, Ithaca, New York.

Yazı "Dergi Yazı Kuruluna" 25. 4. 1967 günü gelmiştir.